

**Nemzeti Közzolgálati Egyetem
Közigazgatási Továbbképzési Intézet**

**Szociális szakügyintéző
szakirányú továbbképzési szak**

KÉPZÉSI PROGRAM

Szakfelelős: Dr. Kristó Katalin, egyetemi docens

I.

A SZOCIÁLIS SZAKÜGYINTÉZŐ SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI (KKK)

1. A szakirányú továbbképzés megnevezése: Szociális szakügyintéző szakirányú továbbképzési szak

A szakirányú továbbképzés megnevezése angolul: Social administration postgraduate specialist training course

2. A szakirányú továbbképzésben szerzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése: Szociális szakügyintéző szakember

A szakirányú továbbképzésben szerzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése angolul: Social administrator

3. Képzési terület: Államtudományi

4. A felvétel feltétele: Bármely képzési területen legalább alapképzési szakon szerzett oklevél.

5. A képzési idő: 2 félév

6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 60 kreditpont

7. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerzhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben

7.1. A képzés célja:

A Szociális szakügyintéző szakirányú továbbképzési szak fő célja a magas színvonalú szociális közigazgatáshoz, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi közszolgáltatáshoz megfelelően képzett és – az egész életen át tartó tanulás jegyében – folyamatosan fejlődő szociális szakember támogatása. Célja továbbá a magyar közigazgatás és közszolgáltatás megújításában kiemelt fontosságú humánerőforrás-bázis kialakításában való hatékony közreműködés, a közigazgatási és közszolgáltatási személyi állomány folyamatos szakmai képzése, a szakmai információáramlás biztosítása.

A képzés alapcélja: a korszerű szociális közigazgatási ismeretek elsajátítása és alkalmazása akkor lehet hatékony és gyakorlatorientált, ha az párosul a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi közszolgáltatások ismeretével, és megcélozza a szociálisan hátrányos helyzetű személyek esélyegyenlőségének megteremtését. A közigazgatásban jellemző ügyfélfogadási, ügyfélszolgálati munka nem nélkülözheti a szociális érzékenyítést sem.

A végzett szakemberek ismerik az alapvető szociális jogi kereteket, és részleteiben átlátják a szociális rendszerek működését meghatározó és befolyásoló társadalmi, szakpolitikai tényezőket.

7.2 A képzés során elsajátítandó kompetenciák tudáselemek, megszerzhető ismeretek:

A képzésben résztvevők képessé válnak:

- a szociális igazgatási és szolgáltatási feladatokkal kapcsolatos fontosabb döntések meghozatalának előkészítésére,
- a szociális rászorultság értelmezésére,
- egyénre szóló tanácsadásra a szolgáltatások és ellátások igénybevételének vonatkozásában,

- a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi közszolgáltatások megszervezése optimális formáinak kialakítására,
- állásfoglalásra a szociális közpolitika kérdéseiben,
- a szociális ágazati munkakörök ellátásához szükséges kompetenciák magas szintű alkalmazására.

7.3. A képzés során megszerezhető személyes adottságok, készségek:

- szakmai tudás,
- szakmai kérdésekben magabiztosság,
- problémafelismerő, és problémamegoldó képesség,
- helyzetfelismerés fejlesztése,
- interaktív készségek,
- empátia,
- asszertivitás,
- felelősségtudat,
- konfliktuskezelés,
- szervezői, koordinációs, kommunikációs készség.

7.4. A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

A szakirányú végzettség birtokában a szociális szakügyintézők a vonatkozó jogszabályok, szakmai iránymutatások és társadalmi hatások megismerésén túl alkalmassá válnak az emberi kapcsolatok jobb és hatékonyabb kezelésére, az ágazati szakpolitikai célokkal és értékekkel való azonosulásra.

8. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditérték:

Alapozó tantárgyak (25 kredit):

Közigazgatási alapismeretek
 Alkotmányjogi alapismeretek
 A szociális védelem rendszere
 Esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód
 Kommunikációs ismeret- és készségfejlesztő tréning
 A szociális ágazat gazdasági vonatkozásai
 Polgári jogi jogszerűség

Szakmai törzsanyag (31 kredit):

A társadalombiztosítás és a családtámogatás igazgatási rendszere
 Szociális igazgatás, szociális ellátások
 Szociális szolgáltatások és intézmények
 Gyámügyi, gyermekvédelmi igazgatás
 Gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények
 A szociális jogok alkotmányos védelme
 Speciális jogvédelem – a betegek, a gyermekek és az ellátottak jogai

9. A szakdolgozat kreditértéke (4 kredit)

II.

Értékelési és ellenőrzési módszerek, eljárások:

- A számonkérés

Az ismeretek ellenőrzésére vonatkozó szabályokat a Nemzeti Közszerológati Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata (TVSZ) tartalmazza. Az ismeretek számonkérésének módját a tantárgyi programok rögzítik, a hallgatók erről a tanulmányaik megkezdése előtt tájékoztatást kapnak. A tananyag ismeretének értékelése a szorgalmi időszakban, illetve a vizsgaidőszakban történhet. Valamennyi vizsga lehet írásbeli, szóbeli vagy ezek kombinációja.

- A szakdolgozat

A szakdolgozat a szociális szakügyintéző képzettségnek megfelelő alkotó jellegű, elméleti megalapozottságú, tudományos módszertant és gyakorlati megközelítést alkalmazó szakmai feladat. Igazolja azt, hogy a hallgató képes az elsajátított ismeretanyag gyakorlati alkalmazására, a témakörébe tartozó feladatok jogszerű megoldására, önálló szakmai munka végzésére. A szakdolgozat a hallgató tanulmányaira támaszkodva, a szakirányú továbbképzési szak I-II. félévében hallgatott témák valamelyikéből a szakirodalom tanulmányozásával és a témavezető irányításával dolgozható ki.

- A záróvizsga

A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek értékelése a hallgatónak az előre megadott komplex tantárgyi tematikára épülő kérdésekre reflektáló szakmai előadása alapján.

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- az abszolutórium megszerzése,
- bírálaton részt vett szakdolgozat.

A záróvizsga részei:

- A záróvizsga (szóbeli komplex záróvizsga) az ajánlott tantervben meghatározottak szerint több részből – szakdolgozat megvédéséből, továbbá szóbeli, írásbeli vizsgarészekből – állhat. A záróvizsga célja, hogy az oklevél megszerzéséhez szükséges ismereteket, készségeket, képességeket ellenőrizze, értékelje, illetve megbizonyosodjon arról, hogy a hallgató a tanult ismereteket alkalmazni tudja.
- Záróvizsga-bizottság tagjai a záróvizsgát megelőzően áttanulmányozzák az elkészített szakdolgozatokat, a bíráló által feltett kérdéseket, majd a védés során maguk is kérdéseket tehetnek fel a hallgatónak.

A záróvizsgát záróvizsga-bizottság előtt kell tenni, amelynek elnöke és legalább még két tagja van. A jelölt felkészültségét a bizottság tagjai értékelik, majd zárt ülésen – vita esetén szavazással – állapítják meg a záróvizsga eredményét. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

A záróvizsga eredménye:

- A záróvizsga érdemjegyét a kapott osztályzatok számtani átlaga adja. Bármelyik elem vizsgatételére kapott elégtelen osztályzat esetében a záróvizsga értékelése elégtelen.
- A több elemből álló záróvizsga esetén az egyes elemeket külön érdemjeggyel kell értékelni.
- A záróvizsga összesített eredménye a szakdolgozatra adott egy osztályzat, a záróvizsga szóbeli részére (a több elemből álló záróvizsga esetén az elemek

értékelésének egész számra kerekített átlaga) adott egy osztályzat összegének egyszerű átlaga.

- Az értékelést a záróvizsga-bizottság hajtja végre, ahol szempontként szerepel a bíráló(k) véleménye, a szakdolgozat tartalma és minősége, a jelölt tárgyhoz kapcsolódó ismeretei, okfejtése, indokolása, vitakészsége és beszédkultúrája. A szakdolgozat végleges osztályzatát a záróvizsga-bizottság állapítja meg a záróvizsgatervben rögzítetteknek megfelelően.
- A záróvizsga eredményét a záróvizsga részeredményeinek egyszerű átlaga képezi, az alábbiak szerint: $Zv\bar{O} = (Zv1+Zv2) / 2$

Az oklevél kiadásának feltételei:

- a tantárgyi és vizsgakötelezettségek teljesítése,
- összesen 60 kredit megszerzése,
- eredményes záróvizsga.

Az oklevél minősítésének megállapítása az alábbi határértékek figyelembevételével történik:

- kitűnő, ha az átlag 5,00
- jeles, ha az átlag 4,51-4,99
- jó, ha az átlag 3,51-4,50
- közepes, ha az átlag 2,51-3,50
- elégséges, ha az átlag legalább 2,00 – de legfeljebb 2,50.

Kiváló eredménnyel végez az a hallgató, akinek oklevél-minősítése kitűnő. Kiváló eredménnyel végez továbbá az is, akié jeles, valamint az összes többi vizsgájának és gyakorlati jegyének átlaga legalább 4,51.

A korábban szerzett ismeretek, gyakorlatok beszámítási rendje:

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 49. § (5) bekezdése szerint.

Szociális szakügyintéző szakirányú továbbképzési szak

Tanterv és vizsgakövetelmények

Sorszám	Tantárgy neve	Félév	Típus	Kreditérték	Óraszámok összesen	E- szeminárium	Gyakorlati Foglalkozás	E-tananyag óraszám	Számon- kérés módja	Tárgyfelelős
1.	I. félév			29	68	36	32	54		
1.1.	Közigazgatási alapismeretek	I.	kötelező	3	8	4	4	8	kollokvium	Dr. Temesi István
1.2.	Alkotmányjogi alapismeretek	I.	kötelező	3	8	4	4	8	kollokvium	Dr. Téglási András
1.3.	A szociális védelem rendszere	I.	kötelező	5	12	8	4	8	kollokvium	Dr. Kristó Katalin
1.4.	Esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód	I.	kötelező	4	8	4	4	8	kollokvium	Dr. Vizi Balázs
1.5.	Polgári jogi jogalanyiség	I.	kötelező	4	8	4	4	6	kollokvium	Dr. Méhes Tamás
1.6.	A társadalombiztosítás és a családtámogatás igazgatási rendszere	I.	kötelező	5	12	6	6	8	kollokvium	Dr. Kristó Katalin
1.7.	Szociális igazgatás, szociális ellátások	I.	kötelező	5	12	6	6	8	kollokvium	Dr. Imre Miklós

	II. félév			27	64	26	38	46		
2.1.	Szociális szolgáltatások és intézmények	II.	kötelező	5	10	4	6	8	kollokvium	Dr. Imre Miklós
2.2.	Gyámügyi, gyermekvédelmi igazgatás	II.	kötelező	5	12	6	6	8	kollokvium	Dr. Kristó Katalin
2.3.	Gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények	II.	kötelező	3	8	4	4	8	kollokvium	Dr. Kristó Katalin
2.4.	A szociális jogok alkotmányos védelme	II.	kötelező	4	10	6	4	8	kollokvium	Dr. Téglási András
2.5.	Speciális jogvédelem – a betegek, a gyermekek és az ellátottak jogai	II.	kötelező	4	10	4	6	8	gyakorlati jegy	Dr. Téglásiné Dr. Kovács Júlia
2.6.	Kommunikációs ismeret- és készségfejlesztő tréning	II.	kötelező	3	8	0	8	0	gyakorlati jegy	Dr. Antal Zsolt
2.7.	A szociális ágazat gazdasági vonatkozásai	II.	kötelező	3	6	2	4	6	kollokvium	Dr. Hutkai Zsuzsanna
3.	Szakedolgozat			4						
3.1	Szakedolgozat	II.	kötelező	4						
	Összesen			60	132	62	70	100		

1. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS570
- 2. A tantárgy megnevezése:** Közigazgatási alapismeretek
- 3. A tanórák száma:** 8 óra
- 4. Kreditérték:** 3 kredit
- 5. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** I. félév
- 6. Az oktatás nyelve:** magyar
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Temesi István, egyetemi docens
- 8. A tantárgy oktatója:** Dr. Kristó Katalin, Dr. Szalai András, Dr. Temesi István
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

A közigazgatás a hatalmi ágak rendszerében.
A közigazgatás szervezete:

  - A központi államigazgatási szervek.
  - A területi és helyi államigazgatási szervek.
  - A helyi önkormányzati igazgatás alapjai.

A közigazgatás funkciói, feladatai, tevékenységfajtái:

  - A közigazgatás funkciói (politikai, szervező funkció) és feladatai.
  - A közigazgatás tevékenységfajtái (jogalkotás, szervezetrendszeren belüli tevékenységfajták: irányítás, felügyelet, ellenőrzés; szervezetrendszeren kívüli tevékenységfajták: jogérvényesítés, hatósági jogalkalmazás).
- 10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei:** A megadott konzultációkon való részvétel.
- 11. Számonkérés:** kollokvium
- 12. Az értékelés módszere:** szóbeli/írásbeli vizsga
- 13. Tananyag:**
  - Patyi András – Téglási András (szerk.) (2013): *Államtan és a magyar állam szervezete*. Budapest: Nemzeti Közzolgálati és Tankönyvkiadó.
  - Temesi István (szerk.) (2013): *A közigazgatás funkciói és működése*. Budapest: Nemzeti Közzolgálati és Tankönyvkiadó.
  - Temesi István (szerk.) (2017): *Közigazgatási alapismeretek*. (NKE KÖFOP fejlesztés)

2. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS571
- 2. A tantárgy megnevezése:** Alkotmányjogi alapismeretek
- 3. A tanórák száma:** 8 óra
- 4. Kreditérték:** 3 kredit
- 5. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** I. félév
- 6. Az oktatás nyelve:** magyar
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Téglási András, egyetemi docens
- 8. A tantárgy oktatói:** Dr. Téglási András, Dr. Téglásiné Dr. Kovács Júlia
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**
  - Alkotmányjogi alapok: jog, alkotmány, Alaptörvény.
  - Alkotmányos értékek az Alaptörvényben.
  - Jogforrástan: a hazai jog, az uniós jog és a nemzetközi jog forrásai.
  - Az állam szervezete: az egyes közhatalmi szervek működésének legalapvetőbb szabályai. Hatalommegosztás, népszuverenitás.
  - Alapvető jogok és kötelességek.
- 10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei:** A megadott konzultációkon való részvétel.
- 11. Számonkérés:** kollokvium
- 12. Az értékelés módszere:** írásbeli vizsga
- 13. Tananyag:**
  - Patyi András – Téglási András (szerk.) (2013): *Államtan és a magyar állam szervezete*. Budapest: Nemzeti Közzolgálati és Tankönyv Kiadó Zrt.
  - Patyi András – Balogh-Békesi Nóra – Balogh Zsolt – Cserny Ákos – Halász Iván – Téglási András – Tóth Norbert (2013): *Alkotmányjog*. Budapest: Nemzeti Közzolgálati és Tankönyv Kiadó Zrt.
  - Schanda Balázs – Trócsányi László (2014): *Bevezetés az alkotmányjogba. Az Alaptörvény és Magyarország alkotmányos intézményei*. Harmadik, átdolgozott kiadás. Budapest: HVG-ORAC.

3. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS572
- 2. A tantárgy megnevezése:** **A szociális védelem rendszere**
- 3. A tanórák száma:** 12 óra
- 4. Kreditérték:** 5 kredit
- 5. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** I. félév
- 6. Az oktatás nyelve:** magyar
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Kristó Katalin, egyetemi docens
- 8. A tantárgy oktatója:** Dr. Kristó Katalin, Dr. Lakner Zoltán Lehel
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

A tantárgy oktatásának célja, hogy fejlessze a hallgatók szociálpolitikában való tájékozódó, elemző és értékelő képességét. A tantárgy célja olyan ismeretek nyújtása, amelyek segítségével a hallgatók képessé válnak az alapvető társadalom- és szociálpolitikai fogalmak értő használatára, a legjelentősebb társadalmpolitikai stratégiák azonosítására, jellemző jegyeik felismerésére, valamint a belőlük levezethető szociális, jóléti politikák és modellek értelmezésére.

Főbb témakörök:

- A szociális piacgazdaság és a jóléti állam jellemzői, eredményei és kritikája.
- A szociálpolitika alanyai és szereplői, a legfontosabb célcsoportok szociológiai jellemzői, valamint a szociálpolitikai beavatkozás lehetséges eszközei.
- A szociális védelem rendszerének, pilléreinek áttekintése, értelmezése, beleértve az oktatás, az egészségügy, valamint a lakásügy és a szociálpolitika összefüggéseit.
- A munka, a munkaerőpiac, a munkanélküliség, valamint a foglalkoztatáspolitikai tényeknek, szociológiai háttérnek a megvilágítása, eszközrendszerének bemutatása, értékelése.
- A társadalombiztosítás és a családtámogatási rendszer funkcióinak, eszközeinek, valamint dilemmáinak megismertetése, elemzése és értékelése.
- A magyarországi szociális és gyermekvédelmi, gyámügyi rendszer funkcióinak és eszközeinek megismertetése, értékelése.
- Tájékozódás a közösségi védelem szervesen kialakult eszközeinek, formális, informális és rejtett hálózatainak alrendszerében.
- A szegénység, a depriváció, az egyenlőtlenségek megértéséhez szükséges folyamatok, tények és adatok elemzése, a lakáshelyzet, valamint az életminőség és az életesélyek összefüggéseinek értelmezése, a szociálpolitikai beavatkozás lehetőségeinek, szükségességének és eszközeinek feltárása.

- 10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei:** A megadott konzultációkon való részvétel.

- 11. Számonkérés:** kollokvium

- 12. Az értékelés módszere:** szóbeli/írásbeli vizsga

- 13. Tananyag:**

- Lakner Zoltán (2012): *Szociálpolitika*. Budapest: PPKE – Szent István Társulat.
- Pokol Béla (2015): *Szociálpolitika. Fejlődés, formák, összehasonlítások*. Budapest: Osiris.
- Lakner Zoltán Lehel (2017): *A szociális védelem rendszere*. (NKE KÖFOP fejlesztés)

4. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS573
- 2. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** I. félév
- 3. A tantárgy megnevezése:** **Esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód**
- 4. A tanórák száma:** 8 óra
- 5. Kreditérték:** 4 kredit
- 6. Az oktatás nyelve:** magyar
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Vizi Balázs, egyetemi docens
- 8. A tantárgy oktatói:** Kovács Ibolya, Dr. Vizi Balázs
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók komplex ismeretet és gyakorlatot szerezzenek az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésével kapcsolatos közigazgatási feladatokról, a hatósági eljárásokról és alkalmazható jogkövetkezményekről. A hallgatónak ismernie szükséges az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében mindazokat a szabályokat és gyakorlatokat, amelyekben keresztül az egyenlő bánásmód követelményét munkája során érvényesíteni tudja a szociálisan hátrányos helyzetű ügyfelek esetében. Ezen túl fontos a hallgatók jogtudatos magatartásának kialakítása is, szemléletének alakítása a pozitív diszkrimináció (az előnyben részesítés) eseteinek jogszerű alkalmazásában, azok felismerésében.

Mindezekre a szociális ellátást igénylők különböző élethelyzetének bemutatásán keresztül hozott gyakorlati példákon, illetve az Egyenlő Bánásmód Hatóság jogeseteinek, jogsértést megállapító döntéseinek megismerésén, valamint az Áldozatsegítő Szolgálat jellemzőbb esetein keresztül kerül sor.

Főbb témakörök:

- Jogtudatos magatartás, a jogismeret fontossága, a jogvédelem népszerűsítése.
- Az esélyegyenlőség az Európai Unióban, kiemelten a fogyatékos személyek társadalmi helyzetére, egyéni életkörülményeire – és azok megoldásai Magyarországon (a fogyatékos személyek esélyegyenlőségéről szóló jogszabály, az országos fogyatékosügyi program céljai és alapelvei).
- Egyenlő bánásmód, védett tulajdonságok, az esélyegyenlőség követelményeinek érvényesülése általános jelleggel és kiemelten a hatósági eljárásokban, közvetlen és közvetett hátrányok és azok elkerülésének módjai.
- Az egyenlő bánásmód követelményeinek szektorális kérdései a foglalkoztatásban, a szociális biztonság és az egészségügy területén, az oktatásban, a lakhatási ügyekben.
- Elfogadás, előnyben részesítés a hátrányos helyzetűekkel szemben, társadalmi felzárkózás, beillesztés, a hátrányok kiegyenlítését segítő intézkedések.
- Az Egyenlő Bánásmód Hatóság szervezete, eljárásai, jogesetei.
- Az Áldozatsegítő Szolgálat szerepe és szervezete.
- A jogi segítségnyújtás intézményrendszere és működésének gyakorlata.

10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A megadott konzultációkon való részvétel.

11. Számonkérés: kollokvium

12. Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

13. Tananyag:

- Hoffman István (2016): *A fogyatékoság fogalmai és megközelítései a magyar szociális ellátások körében.* In: Könczei György - Hernádi Ilona (szerk.): *Az esélyegyenlőségtől a Taigetoszig: Fogyatékoságtudományi eredmények a "másik oldal" megértéséhez.* Budapest: L'Harmattan Kiadó.
- Szekeres Diána (2016): *Jogi segítségnyújtás - közvetítés - áldozatpolitika.* Budapest: HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft.
- Kovács Ibolya (2017): *Esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód.* (NKE KÖFOP fejlesztés).

5. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS574
- 2. A tantárgy megnevezése:** Polgári jogi jogalanyiség
- 3. A tanórák száma:** 8 óra
- 4. Kreditérték:** 4 kredit
- 5. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** I. félév
- 6. Az oktatás nyelve:** magyar
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Méhes Tamás, adjunktus
- 8. A tantárgy oktatói:** Dr. Farkas Csaba, Dr. Méhes Tamás, Civilisztikai Intézet oktatói
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a jogképeség, a cselekvőképesség és a képviselő általános szabályait. A jogképeség szabályainak ismertetése az általános alapok lefektetésével indul, majd a jogképeség tartalma, kezdete és megszűnése kerül bemutatásra. A cselekvőképesség vonatkozásában az általános tudnivalók tisztázása után a cselekvőképesség korlátozásának módjai kerülnek elemzésre, különös figyelmet szentelve a gondnokság jogintézményének is. A tárgy a képviselő általános tudnivalóival és az egyes képviselői fajták áttekintésével zárul. Az ismeretek elsajátítását segítik a tanórák közösen feldolgozott gyakorlati példák.

Főbb témakörök:

- Természetes személy jogképesége, cselekvőképessége, a gondnokság alá helyezés részletes szabályai.
- Gyámság.
- A jogi személy jogképesége, közjogi jogi személy, jogi személy szervezeti egysége, civil szervezetek.
- A képviselő kötetlen jogi szabályai (Ptk-beli vélelem, egyoldalú és kétoldalú jogügyleti jogalap), a jogi személy képviselője (törvényes és szervezeti képviselő).

- 10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei:** A megadott konzultációkon való részvétel.

- 11. Számonkérés:** kollokvium

- 12. Az értékelés módszere:** szóbeli/írásbeli vizsga

- 13. Tananyag:**

- Farkas Csaba – Gellén Klára – Méhes Tamás – Papp Tekla – Péterfalvi Attila – Sárközy Szabolcs – Török Gábor (2014): *Polgári jogunk alapvonásai*. Budapest: Nemzeti Közszerológiai Egyetem.
- Méhes Tamás (2017): *Jogképeség, cselekvőképesség, képviselő*. (NKE KÖFOP fejlesztés).

6. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS575
- 2. A tantárgy megnevezése:** **A társadalombiztosítás és a családtámogatás igazgatási rendszere**
- 3. A tanórák száma:** 12 óra
- 4. Kreditérték:** 5 kredit
- 5. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** I. félév
- 6. Az oktatás nyelve:** magyar
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Kristó Katalin, egyetemi docens
- 8. A tantárgy oktatói:** Dr. Kristó Katalin
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a szociális biztonságot adó elsődleges társadalmi intézménnyel, a társadalombiztosítással, és elsajátítsák a társadalombiztosítási ellátásokra vonatkozó igazgatási intézményrendszer működésének alapjait és eljárásait. Alapvető cél, hogy megismerjék az egyéni felelősség és öngondoskodás követelményeinek és a társadalmi szolidaritás elveinek megfelelően szabályozott, a társadalombiztosítás keretében létrejövő jogviszonyokat, a társadalmi szintű kockázatközösség és az egyéni felelősség elveit.

A tantárgy fontos blokkja a társadalom széles rétegét érintő családtámogatás rendszerének ismerete, az egyes családtámogatási ellátások és a kapcsolódó jogosultsági szabályok, jogok és kötelezettségek, a más jogszabályokkal való összefüggések bemutatása, az egyes családtámogatási ellátásoknak a társadalombiztosítási ellátásokhoz való viszonya. A családtámogatások gyakorlatias, a jogalkalmazás során tapasztalt példákon és bírósági döntéseken keresztül kerülnek bemutatásra.

A tantárgyi ismeret részét képezi az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság és az egészségbiztosítási ellátásokhoz való hozzáférés és az ahhoz tartozó igazgatási rendszer szintjeinek az ismertetése is.

Főbb témakörök:

- A társadalombiztosítás fogalma, alapjai, biztosítási elvek, járulékfizetési kötelezettség.
- A nyugdíjbiztosítás igazgatási rendszere.
- A nyugellátások és a nyugdíjszerű ellátások típusai – gyakorlati példákon keresztül.
- A családtámogatás igazgatási rendszere.
- A családtámogatás típusai, az ellátások jogosultsági feltételei – gyakorlati példák.
- Az egészségbiztosítás közigazgatási rendszere.
- Egészségügyi szolgáltatások és egészségbiztosítási ellátások (pénzbeli és természetbeni ellátások) és azok finanszírozása, ellenőrzésének rendszere – gyakorlati példák feldolgozásán keresztül.

- 10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei:** A megadott konzultációkon való részvétel.
- 11. Számonkérés:** kollokvium
- 12. Az értékelés módszere:** írásbeli vizsga

13. Tananyag:

- Farkasné Gondos Krisztina - Szafkó Zoltánné - Széles Imre (2016): *Társadalombiztosítási ügyintézők kézikönyve*. Budapest: Perfekt Kiadó.
- Dr. Orbán Zsófia - Dr. Papp Andrea Krisztina (2012): *Családtámogatási kézikönyv*. Budapest: Wolters Kluwer Kft.
- Kristó Katalin (2017): *A társadalombiztosítás és a családtámogatás igazgatási rendszere*. (NKE KÖFOP fejlesztés).

7. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS576
- 2. A tantárgy megnevezése:** Szociális igazgatás, szociális ellátások
- 3. A tanórák száma:** 12 óra
- 4. Kreditérték:** 5 kredit
- 5. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** I. félév
- 6. Az oktatás nyelve:** magyar
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Imre Miklós, egyetemi docens
- 8. A tantárgy oktatói:** Dr. Imre Miklós, Kovács Ibolya
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók sokirányú ismeretet szerezzenek a szociális igazgatás rendszeréről, a szociális jogszabályok gyakorlati alkalmazásáról és azokról a szociális ellátásokról és jogosultságokról, amelyeknek többsége szociális rászorultság alapján, normatív alapon biztosított vagy méltányossági alapon adható. Az államigazgatás rendszerében a szociális igazgatásban dolgozók rendkívül nagy létszámú ügyfélkörrel dolgoznak, ezért is fontos a szakismeretek elsajátítása, a többségében hátrányos helyzetű ügyfelek számára adott szakszerű segítség és a célzott információnyújtás. Ehhez ismerni szükséges a legfrissebb szociális jogszabályokat, illetve azok gyakorlati alkalmazását. Mindezekre a szociális ellátást igénylők különböző élethelyzetének bemutatásán keresztül hozott gyakorlati példák feldolgozásával kerül sor.

Főbb témakörök:

- A szociális törvény megalkotásának szükségessége, a törvény jelentősége.
- A szociális igazgatás általános szabályai, eljárási rendelkezések.
- A szociális igazgatás szervei, a szociális hatóságok feladatai.
- Adatkezelés, adatvédelem és azok speciális szabályai.
- A pénzbeli ellátások rendszere, az ellátások típusai és a hozzájutás feltételei, a jövedelemszámítás módja.
- A természetbeni támogatás rendszere, célja.
- Az önkormányzati hatáskörben adható települési támogatások feltételei és rendszere, a helyi önkormányzati rendeletek megoldásai.
- Az önkormányzat foglalkoztatási feladatai, a közfoglalkoztatás szervezése.
- Az ügyfélkör sajátosságaihoz igazodó ügyfélszolgálati munka jellemzői.

- 10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei:** A megadott konzultációkon való részvétel.

- 11. Számonkérés:** kollokvium

- 12. Az értékelés módszere:** szóbeli/írásbeli vizsga

- 13. Tananyag:**

- Kristó Katalin (2014): *Szociálpolitikai, szociális jog*. Budapest: Nemzeti Közzolgálati Egyetem.
- Hoffman István (2013): *Szociális igazgatás*. In: Lapsánszky András (szerk.): *Közigazgatás jog - Fejezetek szakigazgatásaink köréből III. kötet: Humán közszolgáltatások igazgatása*. Budapest: Complex Kiadó.
- Kovács Ibolya – Kristó Katalin (2017): *A szociális igazgatás rendszere*. (NKE KÖFOP fejlesztés).

8. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS577
- 2. A tantárgy megnevezése:** Szociális szolgáltatások és intézmények
- 3. A tanórák száma:** 10 óra
- 4. Kreditérték:** 5 kredit
- 5. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** II. félév
- 6. Az oktatás nyelve:** magyar
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Imre Miklós, egyetemi docens
- 8. A tantárgy oktatói:** Dr. Imre Miklós, Kovács Ibolya
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók széles körű ismeretet szerezzenek a szociális szolgáltatások és intézmények rendszeréről, a szociális jogszabályok előírásairól, mindazokról a szolgáltatásokról, amelyeket ajánlani tudnak a rászorulóknak, attól függően, hogy milyen élethelyzetben kérnek segítséget az idős emberek, a fogyatékos személyek, a pszichiátriai, szenvedélybetegek és a hajléktalan emberek. Az alapszolgáltatások és intézmények rendszere a fenti öt célcsoport szerint differenciált, amelynek ismerete az államigazgatásban dolgozó, közszolgáltatást végző szakügyintéző számára elengedhetetlen.

A témakör feldolgozása a szociális szolgáltatást igénylők különböző élethelyzetének bemutatásán, gyakorlati példákon keresztül történik. Az esettanulmányok, esetfeldolgozások az önálló gondolkodásra, megoldási módok kidolgozására ösztönzik a hallgatókat.

Főbb témakörök:

- Az állam szerepe és felelőssége a rászorulóknak szociális ellátásában, az ellátáshoz való hozzáférés, a szolgáltatások területi lefedettsége.
- A szociális szolgáltatások megszervezése, az önkormányzatok kötelezettségei, az ellátási szerződés előírásai, a fenntartók feladat- és jogkörei.
- A szociális szolgáltatások rendszere, az alapszolgáltatások célja, tartalma.
- A szociális intézmények célja és rendszere, a szakosított ellátást biztosító intézmények szakmai feladatai.
- A szociális szolgáltatások, intézmények működési engedélyezésének, hatósági nyilvántartásának rendszere. A szakmai program célja, tartalma és jelentősége.
- Az állami, önkormányzati, az egyházi és nem állami fenntartású intézmények működésének sajátosságai, finanszírozási rendszere.
- A szociális szolgáltatások, intézmények hatósági ellenőrzésének rendszere, a szociális igazgatási bírság kiszabásának esetei, jogszabályi előírásai.
- Adatvédelem, a személyes adatok kezelésének speciális szabályai, az egészségügyi adatok kezelése és védelme, a szociális intézmény által vezetett nyilvántartások, tájékoztatási kötelezettségek.
- A szociális intézményi dokumentációk rendszere, a megállapodás fontossága.
- A szociális szolgáltatások igénybevételei folyamata, a szolgáltatások szakmai előírásai.
- Az ellátást igénybe vevők jövedelemvizsgálata és a térítési díj szabályai.
- Az intézményen belüli szociális foglalkoztatás célja, rendszere és feladatai.
- A szociális szakdolgozók nyilvántartása és a szakvizsga rendszere.
- Közhiteles nyilvántartások, a szociális regiszter és az elektronikus ügyfélnyilvántartás rendszere (KENYSZI).
- A költségvetési törvény előírásai a szociális ellátásokra, szolgáltatásokra.

A hallgató nemcsak a szorosan vett szociális területről kap információt, hanem a társadalomban élő embereket érintő folyamatokról, a szolgáltatásokat igénylők szociális jellemzőiről – annak érdekében, hogy az ügyfélszolgálatokon kellő türelemmel, empátiával és elfogadással tudjon segítséget nyújtani.

10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A megadott konzultációkon való részvétel.

11. Számonkérés: kollokvium

12. Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

13. Tananyag:

- Hoffman István (2014): *Gondolatok a helyi-területi szociális szolgáltatások igazgatása változásainak főbb irányairól.* Jegyző és közigazgatás 2014/1 pp. 5-8.
- Földiák András - Kozma Judit (szerk.) (2011): *A bentlakásos idősellátásban végzett szociális munka speciális problémái. Nemzetközi szöveggyűjtemény az idősellátásban dolgozó szociális munkások továbbképző kurzusai számára.* Budapest: Nemzeti Család és Szociálpolitikai Intézet.
- Kovács Ibolya – Kristó Katalin (2017): *A szociális igazgatás rendszere.* (NKE KÖFOP fejlesztés).

9. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS578
- 2. A tantárgy megnevezése:** Gyámügyi, gyermekvédelmi igazgatás
- 3. A tanórák száma:** 12 óra
- 4. Kreditérték:** 5 kredit
- 5. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** II. félév
- 6. Az oktatás nyelve:** magyar
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Kristó Katalin, egyetemi docens
- 8. A tantárgy oktatói:** Dr. Kristó Katalin, Dr. Lantai Csilla
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók sokirányú ismeretet szerezzenek a gyámügyi igazgatás rendszeréről, a gyermekvédelmi jogszabályok gyakorlati alkalmazásáról és azokról a gyermekvédelmi ellátásokról és jogosultságokról, amelyek a gyermek veszélyeztetettsége elkerülése érdekében szükséges segítséget biztosítják.

Főbb témakörök:

- A gyermekvédelmi törvény megalkotásának szükségessége, a törvény jelentősége.
- A gyermekvédelem lényege, a gyermekvédelmi igazgatás intézményei és rendszere.
- A gyermek családi jogállása: apaság, anyaság, a családi jogállás rendezése.
- A szülői felügyelet együttes gyakorlása, megosztása, a különélő szülők felügyeleti joga, a gyermek elhelyezése, a gyermek kapcsolattartása a különélő szülővel.
- A gyámság, a gyámság lényege. A gyám kirendelése, a gyámviselés és akadályai. A gyám jogosultságai és kötelezettségei, gyámhatósági felügyelete.
- Az örökbefogadás, az örökbefogadás következményei és eljárása.
- A védelemben vétel szükségessége és hatósági feladatai, intézményrendszere.
- A gyermekvédelem pénzügyi és természetbeni ellátásai.

- 10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei:** A megadott konzultációkon való részvétel.

- 11. Számonkérés:** kollokvium

- 12. Az értékelés módszere:** írásbeli vizsga

- 13. Tananyag:**

- Katona Tamás - Katonáné Pehr Erika (2016): *A gyermekvédelem társadalompolitikai és jogi összefüggései*. In: Gellén Klára, Görög Márta (szerk.): *Lege et Fide: Ünnepi tanulmányok Szabó Imre 65. születésnapjára*. Szeged: Iurisperitus Bt. pp. 287-303.
- Bogács Ernő - Radoszav Miklós - Lovas János Tibor - Rácz Andrea (2015): *A gyermeki jogok védelme és érvényesítése a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás területén*. In: Rácz Andrea (szerk.) (2015): *A gyermekvédelem megújulási alternatívái*. Budapest: Rubeus Egyesület. pp. 5-56.
- Lantai Csilla (2017): *Gyermekvédelmi igazgatás*. (NKE KÖFOP fejlesztés)

10. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS579
- 2. A tantárgy megnevezése:** **Gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények**
- 3. A tanórák száma:** 8 óra
- 4. Kreditérték:** 3 kredit
- 5. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** II. félév
- 6. Az oktatás nyelve:** magyar
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Kristó Katalin, egyetemi docens
- 8. A tantárgy oktatói:** Dr. Kristó Katalin, Dr. Lantai Csilla
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a gyámhatósági intézkedéseket kiegészítő gyermekjóléti szolgáltatások és gyermekvédelmi intézmények működésére vonatkozó lényegesebb információkat, illetve átfogóan ismerjék azt a jogszabályi környezetet és igazgatási rendszert, amelyben a gyermekeket, a gyermekes családokat segítő szolgáltatások működnek. A gyermekvédelmi gondoskodás a gyermekvédelmi törvényben meghatározottak szerint elrendelt hatósági intézkedésen alapuló ellátás és védelem, amelybe beletartozik a személyes gondoskodás keretébe tartozó ellátások, szolgáltatások igénybevétele és biztosítása is. A tantárgy keretében a hallgató megismeri a gyermekvédelem és a gyámügy egymással összefüggő fogalmait, és azt a szoros kapcsolatrendszert, amelyben a gyámügyi igazgatás a gyermekjóléti alapellátással és a gyermekvédelmi szakellátással együttműködik. Cél az, hogy a hallgató részére egyértelművé váljon, hogy a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

Főbb témakörök:

- A gyermekvédelmi törvény szerepe, a gyermekvédelmi gondoskodás rendszere.
- Szolgáltatói tevékenység: a személyes gondoskodást nyújtó ellátások.
- A szolgáltatás biztosításához kapcsolódó főbb szakmai fogalmak.
- A jelzőrendszer szerepe a gyermek veszélyeztetettségének felismerésében, jelzésében.
- A gyermekjóléti alapellátások típusai és a jogosultság feltételei.
- A gyermekek napközbeni ellátása, átmeneti gondozása.
- A család- és gyermekjóléti központok feladata, szerepe.
- A gyermekvédelmi szakellátások, az intézmények típusai és szolgáltatásai.
- A területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.
- Működési nyilvántartásba vételi kötelezettség, gyámhatósági feladatok.

10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei: A megadott konzultációkon való részvétel.

11. Számonkérés: kollokvium

12. Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

13. Tananyag:

- Rácz Andrea (2015): *A gyermeki jogok érvényesítésének gyermekvédelmi példái.* Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, KAPOCS 2015/1. pp. 2–13

- Bogács Ernő - Hüse Lajos (2015): Gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás együttműködésének erősítése. In: Rácz Andrea (szerk.): *A gyermekvédelem megújulási alternatívái*. Budapest: Rubeus Egyesület. pp. 248-267.
- Lantai Csilla (2017): *Gyermekvédelmi igazgatás*. (NKE KÖFOP fejlesztés).

11. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS580
- 2. A tantárgy megnevezése:** **A szociális jogok alkotmányos védelme**
- 3. A tanórák száma:** 10 óra
- 4. Kreditérték:** 4 kredit
- 5. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** II. félév
- 6. Az oktatás nyelve:** magyar
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Téglási András, adjunktus
- 8. A tantárgy oktatói:** Dr. Badó Katalin, Dr. Téglási András, Dr. Téglásiné Dr. Kovács Júlia
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**
  - A szociális jogok alkotmányos természete.
  - A magyar szociális jogok alkotmányos védelme, az Alkotmánybíróság gyakorlata az Alaptörvény előtt és után.
  - Az Alaptörvény szociális karakterét meghatározó rendelkezések, a szegények és az elesettek megsegítésének kötelessége; a munkához, az egészséghez és a szociális biztonsághoz való jog az Alaptörvényben, a szülőtartási kötelezettség.
  - A szociális jogok védelme a nemzetközi emberi jogi egyezményekben, az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata a szociális jogok védelme terén.
- 10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei:** A megadott konzultációkon való részvétel.
- 11. Számonkérés:** kollokvium
- 12. Az értékelés módszere:** írásbeli vizsga
- 13. Tananyag:**
  - Balogh Zsolt (2011): Szociális jogok. In: Schanda Balázs - Balogh Zsolt (szerk.): *Alkotmányjog – alapjogok*. Budapest: PPKE JÁK. pp. 301-326.
  - Takács Albert (2003): A szociális jogok. In: Halmai Gábor - Tóth Gábor Attila (szerk.): *Emberi jogok*. Budapest: Osiris. pp. 791-836.
  - Badó Katalin – Téglási András (2017): *A szociális jogok alkotmányos védelme*. (NKE KÖFOP fejlesztés).

12. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS581
- 2. A tantárgy megnevezése:** **Speciális jogvédelem - a betegek, a gyermekek és az ellátottak jogai**
- 3. A tanórák száma:** 10 óra
- 4. Kreditérték:** 4 kredit
- 5. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** II. félév
- 6. Az oktatás nyelve:** magyar
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Téglásiné Dr. Kovács Júlia, adjunktus
- 8. A tantárgy oktatói:** Kovács Ibolya, Dr. Téglásiné Dr. Kovács Júlia
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

A tantárgy célja, hogy a hallgató speciális ismeretet szerezzen az egészségügyi, a szociális és a gyermekvédelmi törvény szabályrendszerén alapuló jogokról és jogvédelmi intézményrendszeréről. A tananyag alapvető fontosságú témakörei a betegekkel, a gyermeki, szülői jogokkal és kötelezettségekkel, valamint az ellátást igénybe vevők alapvető emberi, állampolgári és alanyi jogaival, a jogok gyakorlati érvényesülésével, a jogsérelmek és azok megoldási módjaival foglalkozik. Az ismeretek elsajátítása esettanulmányok csoportos és egyéni feldolgozásán, a különböző jogsérelmek felismerésén és megállapításán, valamint azok elhárításának, megoldási módjainak kidolgozásán alapul. Ezáltal fejleszthető a hallgató jogtudatossága, jogsértést megelőző, preventív és felismerő képessége.

Főbb témakörök:

- Érdekvédelem, érdekképviselés, jogvédelem fogalma és az e fogalmak közötti összefüggések az egészségügyi, a szociális és a gyermekvédelmi törvény előírásai alapján.
- Az ENSZ Gyermekjogi Egyezménye.
- A gyermekek jogai és jogainak védelme, érdekeinek érvényesítése, a szülői kötelezettségek teljesítésének segítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve annak megszüntetése.
- A szociális intézményben élők (ellátottak) jogai és a jogérvényesítés eszközei, speciális csoportok (hajléktalan emberek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek, fogyatékkal élők) jogai és a jellemzőbb jogsérelmek, illetve azok elkerülése.
- Az egészségügyi ellátást igénybe vevők (a betegek) jogai.
- Az Integrált Jogvédelmi Szolgálat működése, a betegjogi, az ellátottjogi és gyermekjogi képviselők jogszabályban előírt kötelezettségei.
- A civil jogvédő munka területei.

- 10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei:** A megadott konzultációkon való részvétel.
- 11. Számonkérés:** gyakorlati jegy
- 12. Az értékelés módszere:** szóbeli/írásbeli

13. Tananyag:

- Hoffman István: Az ellátás igénybevételének módja. Az egyes ellátotti csoportok jogai. A szociális szolgáltatást végzők jogai. Tájékoztatási kötelezettség. A jogosultak érdekvédelme. Az ellátottak szociális intézményen belüli foglalkoztatása: 94/E-99/E §. In: Hoffman István - Mattenheim Gréta (szerk.): *Nagykommentár a szociális törvényhez*. Budapest: CompLex Wolters Kluwer, 2016. pp. 440-473.
- Filó Erika - Katonáné Pehr Erika (2015): *Gyermekei jogok, szülői felelősség és gyermekvédelem*. Budapest: HVG-Orac Kiadó Kft.
- G. Karácsony Gergely (2015): Betegjogok. In: Smuk Péter (szerk.): *Alkotmányjog III.: Alapjogok*. Győr: Universitas-Győr Nonprofit Kft. pp. 375-380.
- Kovács Ibolya (2017): *Speciális jogvédelem - a betegek, a gyermekek és az ellátottak jogai*. (NKE KÖFOP fejlesztés)

13. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS582
- 2. A tantárgy megnevezése: Kommunikációs ismeret- és készségfejlesztő tréning**
- 3. A tanórák száma:** 8 óra
- 4. Kreditérték:** 3 kredit
- 5. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** II. félév
- 6. Az oktatás nyelve:** magyar
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Antal Zsolt, egyetemi docens
- 8. A tantárgy oktatói:** Dr. Antal Zsolt, Kisházi Gergely
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**

A tantárgy célja a kommunikációs hatékonyság személyre szabott fejlesztése csoportos foglalkozás keretében. A tantárgy az elméleti ismereteket és a gyakorlati készségeket komplex módon mutatja be annak érdekében, hogy a hallgatók az elméleti tudást és a gyakorlati készségeket képesek legyenek mindennapi munkájukba integrálni. Az elméleti tudás az ügyfélszolgálati kommunikáció egyes területeibe enged betekintést, míg a gyakorlati készségfejlesztés az ügyfélszolgálati munka során elengedhetetlenül fontos kompetenciák megszerzését tűzi ki célul. A hallgatók szimulációs gyakorlatokon fejlesztik verbális kommunikációs képességeiket, kiemelten

- a szociálisan hátrányos helyzetű ügyfelek felé történő szakszerű és érthető kommunikációt,
- a szervezeten belüli hatékony munkavégzést segítő kooperatív kommunikációt,
- a hatékony kollektív feladatmegoldást szolgáló kommunikációt,
- a jó tárgyalástechnikát.

A hallgatók a tantárgy keretében gyakorolják a konfliktuskezelés, a veszélyhelyzetek és a váratlan szituációk (stresszhelyzetek) kommunikációját, amely képességek elsajátítása kiemelkedő jelentőségű a szociális igazgatásban dolgozók számára.

A szituációs és esetgyakorlatok az egyéni problémamegoldást követően megalapozzák a csoportos munkát, amelynek célja az ügyfélközpontú gondolkodás, az etikus magatartás, a felelősségtudat és az együttműködés fejlesztése.

- 10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei:** A megadott konzultációkon való részvétel.
- 11. Számonkérés:** gyakorlati jegy
- 12. Az értékelés módszere:** szóbeli/írásbeli
- 13. Tananyag:**
  - Chiarrochi, Joseph – Forgas, Joseph P. – Mayer, John D. (2003): *Érzelmi intelligencia a mindennapi életben*. Budapest: Kairosz.
  - Klein Balázs – Klein Sándor (2012): *A szervezet lelke*. Budapest: Edge 2000 Kiadó.

14. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS583
- 2. A tantárgy megnevezése:** **A szociális ágazat gazdasági vonatkozásai**
- 3. A tanórák száma:** 6 óra
- 4. Kreditérték:** 3 kredit
- 5. A tantervben történő félévi elhelyezkedése:** II. félév
- 6. Az oktatás nyelve:** magyar
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Hutkai Zsuzsanna, adjunktus
- 8. A tantárgy oktatói:** Dr. Hutkai Zsuzsanna
- 9. A tantárgy tananyagának leírása (tematika):**
  - A szociális ágazat gazdasági kérdései, szerepe a nemzetgazdasági körforgásban.
  - A szociális ágazat államháztartási vonatkozásai.
  - Az államháztartás bevételei és kiadásai, különös tekintettel a szociális ellátások finanszírozására. Az adó és a járulék.
  - A szociális ágazat finanszírozásának tendenciái.
  - A szociális gazdaság definíciója, illeszkedve a nemzeti számlák rendszeréhez. A szociális gazdaság fogalmának történeti fejlődése és a nemzeti számlák rendszerében való elhelyezkedése.
  - A szociális gazdaság fontosabb szereplői.
  - A szociális gazdaság főbb elméleti megközelítései.
- 10. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei:** A megadott konzultációkon való részvétel.
- 11. Számonkérés:** kollokvium
- 12. Az értékelés módszere:** írásbeli vizsga
- 13. Tananyag:**
  - Novoszáth Péter (2014): *A társadalombiztosítás pénzügyei*. Budapest: Nemzeti Közzolgálati és Tankönyv Kiadó Zrt.
  - Frey Mária (szerk.) (2007): *Szociális gazdaság kézikönyv*. Budapest: Országos Foglalkoztatási Közalapítvány.
  - Hutkai Zsuzsanna (2017): *A szociális ágazat gazdasági vonatkozásai*. (NKE KÖFOP fejlesztés).